

С.А. Скорий, Д.С. Гречко, Д.В. Каравайко *

**МІЖНАРОДНА АРХЕОЛОГІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ВИДАТНИЙ АРХЕОЛОГ ХХ ст.
ПРОФЕСОР ОЛЕКСІЙ ІВАНОВИЧ ТЕРЕНОЖКІН»**

Рис. 1. Учасники Міжнародної археологічної конференції

У 2017 р. виповнюється 110 років від народження видатного вченого, доктора історичних наук, професора, засновника київської школи археології раннього залізного віку Олексія Івановича Тереножкіна. Цій важливій події були присвячені Міжнародна археологічна конференція (м. Чигирин, 21—24 травня 2017 р.) і видання чергової збірки наукових праць «Старожитності раннього залізного віку» в серії «Археологія і давня історія України», що містить публікацію більшості доповідей, які були заявлені на конференцію.

Наукові інтереси професора О.І. Тереножкіна були доволі широкі, різноманітні та охоплювали великий хронологічний діапазон — від доби бронзи до слов'янських часів. Не менш

значний і географічний обрій його дослідницьких пошуків: Росія, Середня Азія, Україна. При цьому, не будучи перебільшенням сказати, що його археологічні розробки у вивченні стародавньої історії Середньої Азії (зокрема пам'яток Хорезму та Самарканду), передскіфських та скіфських старожитностей Східної Європи і зараз є актуальними орієнтирами для багатьох науковців. Безумовно, концепції проф. О.І. Тереножкіна щодо передскіфського та скіфського часів мали певний вплив і на колег, які займаються дослідженням історії населення доби раннього заліза в Середній Європі.

У конференції взяли участь близько 40 фахівців з семи країн: України, Росії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Німеччини та Польщі.

Найбільша делегація — кияни, співробітники Інституту археології НАН України, перш за все — науковці відділу археології раннього залізного віку, де протягом значного періоду працював Олексій Іванович, до того ж, довгий час — керував цим підрозділом (понад 30 років). Київські вчені, фахівці в галузі археології раннього залізного віку, представляли також Музей історичних коштовностей України, Національний університет культури і мистецтв, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Інститут філософії НАН України. Серед інших учасників — археологи з Харкова (Харківський

* СКОРИЙ Сергій Анатолійович — доктор історичних наук, професор, завідувач відділом археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України, iddanfirs@ukr.net

ГРЕЧКО Денис Сергійович — кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України, ukrspadshina@ukr.net

КАРАВАЙКО Дмитро Володимирович — кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України, dmytro.karavaiko@gmail.com

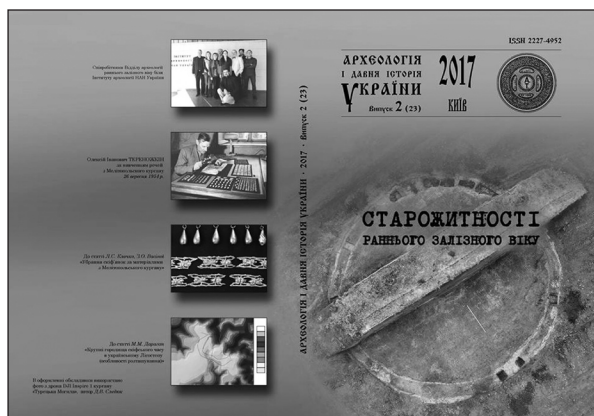

Рис. 2. Збірка, що присвячена О.І. Тереножкіну

національний університет ім. В.Н. Каразіна). Делегація з інших країн також була численною. Відвідали славетну Чигиринщину та прийняли участь в роботі конференції іноземні колеги: Я. Хохоровські (Польща), А.З. Бейсенов (Казахстан), О.Г. Левицький (Молдова), М.І. Лошенко (Білорусь), Г. Харке (Німеччина), І. Аржанцева, К.В. Чугунов, А.Р. Канторович, В.Р. Ерліх (Росія). Участь фахівців із багатьох наукових центрів у Міжнародній конференції і збірці, що присвячена Олексію Івановичу Тереножкіну, на наш погляд, є важливим внеском не тільки у справу дослідження різноманітних проблем євразійської археології, а й до скарбниці пам'яті про видатного науковця.

Почесним гостем конференції був Андрій Олексійович Іллінський, син Олексія Івановича та Варвари Андріївни Іллінської. До відкриття наукового форуму були підготовлені виставка книжок (наукових та науково-

популярних), що написані О.І. Тереножкіним та про нього, фотовиставка, на якій були відображені різні сторінки життя дослідника. Стіну фойє конференц-залу прикрашало велике фото знаного археолога.

Треба особливо підкреслити, що термін роботи конференції був вельми незначним — всього два дні. У зв'язку з цим, оргкомітет (його очолили Генеральний директор НКІЗ «Чигирин» к. і. н. В.І. Полтавець та завідувач відділу археології раннього залізного віку ІА НАНУ проф. Скорий С.А.) дуже ретельно підготували програму конференції та відпрацювали її регламент таким чином, щоб наукова частина гармонійно поєднувалася з культурною програмою, яка передбачала низку цікавих заходів. Учасники протягом двох днів ознайомилися з чудовими музеями Історико-культурного заповідника «Чигирин» — музеєм Середньої Наддніпрянщини та музеєм Богдана Хмельницького, відвідали с. Суботів, оглянули там залишки родового маєтку гетьмана Богдана Хмельницького та Іллінську церкву, де була похована ця видатна людина, побували на території славнозвісного Холодного Яру та на Мотронинському городищі скіфського часу.

Безумовно, треба відмітити душевну щедрість та гостинність господарів — співробітників Національного історико-культурного заповідника «Чигирин», котрі створили дуже приємну атмосферу для плідної роботи фахівців та їх культурного відпочинку. А тому, безперечно, перебування на землі Чигиринщини надовго запам'ятається всім учасникам цієї ювілейної археологічної конференції.